

Ztracení otcové

Více než půl století pátraly rakouské rodiny po svých předcích, kteří v roce 1956 zmizeli u železné opony. Pravdu se dozvěděly až dvacet let po pádu komunismu. Připravili: Luděk Navara, Josef Albrecht a Marcel Petrov.

Až listopadové události dovolily dvěma rakouským rodinám poznat hořkou pravdu o osudu jejich otců. V létě 1956 se dva rakouští rybáři Walter Wawra a Karl Benedikt vypravili na lov ryb k řece Dyji na československo-rakouské hranici. Měli noční službu, pracovali pro firmu OMV, která v těchto místech prováděla vrty. Jejich povinností bylo hlídat čerpání vody z Dyje. Noční službu si krátili chytáním ryb a rybaření je zřejmě dovedlo až k rameni řeky, které bylo už na československém území. Toto vysvětlení je ale dodnes spekulací, neboť jediné, co bylo nalezeno, byly kousky oděvů obou zmizelých. Nikdo z příbuzných a pozůstalých dodnes neví přesně, co se s nimi stalo, nedostali žádnou zprávu. Archivy promluvily až nyní. Dokument na obrazovky České televize přineslo „Občanské sdružení PAMĚŤ.“

Po jednom ze zmizelých přitom zůstalo jedno dítě, po druhém dvě. Manželky zmizelých vytušily, že na vině mohou být českoslovenští pohraničníci, tak se opakovaně obracely na československé úřady, ale bezvýsledně. Jedna z žen, která uměla česky, jezdila opakovaně na ministerstvo zahraničních věcí do Prahy, ale ani tam se nic nedozvěděla. Obě rodiny se přitom ocitly v tíživé životní situaci – přišly o své živitele, nikdo jim samozřejmě nedal, žádné odškodnění. Navíc nebylo jasné, co se s oběma muži vlastně stalo, zda byli zastřeleni, uvěznění, či snad odvezeni do Sovětského svazu.

Na věci nic nezměnil ani rok 1968, ani pád železné opony. Dodnes, tedy dvacet let po otevření hranic, nikdo rakouské pozůstalé o osudu jejich příbuzných neinformoval. Nahlédnutím do databáze osob zabitých na státní hranici je možné zjistit, že oba rakouští státní příslušníci byli skutečně zastřeleni na místě československými pohraničníky. Nikdo však pozůstalým nedal žádnou zprávu. Z archivních dokumentů, které jsou zachovány včetně fotografických příloh, plyne, že oba muži byli na místě mrtví. Není však v této chvíli zcela jasné, kde jsou pohřbeni. Pravděpodobným místem utajeného posledního odpočinku obou je hřbitov v Břeclavi.

Česká televize uvede v rámci Večera na téma Neznámá revoluce 22. listopadu 2009 na ČT2 ve 20:55 hodin.